

4 Rothschild Blvd.
Tel Aviv-Jaffa 66881
Phone: +972 3 560 6080
Fax: +972 3 560 6083
Email: info@yelaw.co.il

שדרות רוטשילד 4
תל אביב-יפו 66881
טלפון: 03 560 6080
פקס: 03 560 6083
www.yelaw.co.il

ידין עילם || משרד עריכת דין
يدين عيلم || مكتب محاماة
Yadin Elam || Law Office

27 ספטמבר 2016
סימוכין : 35258

מפקד הגדה המערבית
אלוף רוני נומה
באמצעות דוא"ל: pniof-tzibur@mail.idf.il ובאמצעות פקס : 02-5305724

הנדון : בחול – חסימת הכניסה הראשית ליישוב עקרבא

1. הרינו לפנות אליך מטעם המוקד להגנת הפרט, בעניין הגבלות תנועה חמורות המוטלות מיום 17.9.2016 על היישוב עקרבא.
2. היישוב עקרבא מונה כ-12,000 נפשות.
3. ליישוב עקרבא ישנן ארבע כניסות. ביום 17.9.2016 נחסמה הכניסה הראשית ליישוב באמצעות בטונדות, והיא חסומה עד היום. חסימת הכניסה הראשית יוצרת עומסי תנועה כבדים בכניסות וביציאות מהיישוב ומחייבת שימוש בדרכים קשות ועקיפות.
4. בכפר ישנו בית ספר אשר מרבית מוריו מגיעים מחוץ לכפר ומרפאה אשר מרבית אנשי הצוות שלה מגיעים מחוץ לכפר. החסימה מקשה על תפקודם התקין של בית הספר והמרפאה, כמו גם על תושבי עקרבא, המתקשים להגיע למקומות עבודתם הנמצאים מחוץ ליישוב.
5. לראשי היישוב נמסר כי הגבלות התנועה אשר הוטלו על ידי הצבא, הינן כתגובה ליידוי אבנים מהיישוב.
6. יצוין כי בתאריך 4.9.2016 נסגרו הכניסות ל-7 יישובים באזור, אך הכניסה ליישוב עקרבא לא נחסמה. ביום 11.9.2016 נפתחו החסימות, אולם בין ה-17.9.2016 ל-20.9.2016 הוחזרו 7 החסימות כשהפעם נוספה להן גם החסימה של הכניסה הראשית ליישוב עקרבא.
7. ביום 26.9.2016, הוסרו כל החסימות, למעט הכניסה הראשית ליישוב עקרבא אשר נותרה חסומה.
8. הגבלות התנועה פוגעות פגיעה קשה ביכולתם של כ-12,000 תושבי עקרבא לנהל את שגרת חייהם, וכן בזכויות היסוד שלהם, ובהן הזכות לחופש תנועה, לחופש העיסוק, לקניין, לבריאות, לחינוך ולכבוד.
9. נזכיר כי מדיניות זו סותרת התחייבויות מפורשות של המדינה לבית המשפט העליון בתשובה לעתירה לבג"ץ של האגודה לזכויות האזרח בישראל נגד הכתר שהוטל על העיר שכם (בג"ץ 7577/06).
10. בנוגע לטענת העותרת כי הטלת הכתר הינה בבחינת ענישה קולקטיבית, תשובת המדינה היתה חדה וברורה:

86. דין טענה זו להידחות. אכן, אין מחלוקת שכללי המשפט הבינלאומי המנהגי אוסרים על ענישה קולקטיבית. עם זאת, וכפי שפורט לעיל, הרי שאין מדובר, במקרה דנן, בענישה כלשהי כלל ועיקר, אלא בפעולות מנע ביטחוניות הננקטות מכוח סמכותו וחובתו של המפקד הצבאי להגן על כלל תושבי אזור יהודה והשומרון, כמו גם על מדינת ישראל ותושביה.

87. כפי שהקמת מחסומים וביצוע בידוק בטחוני סביב העיר שכם וסביבתה אינה אמצעי ענישה קולקטיבי, וטענות בעניין זה כבר הועלו ע"י העותרת בפרשת עלאונה ולא התקבלו, כך גם מגבלות התנועה המוטלות במסגרת כתר זה, מעת לעת, ובחתימה לנסיבות הביטחוניות המשתנות באזור, אינן מהוות ענישה קולקטיבית. הפגיעה אינה המטרה שבהטלת המגבלות, התכלית היא בטחוניות והפגיעה היא נלווית לאמצעי הננקט. נשוב ונדגיש, כי הוחלט, כיום, שמגבלות תנועה על תושבים בין גילאים מסוימים יוטלו על בסיס מידע קונקרטי לפיו קיים מידע על מפגע המחפש לעשות דרכו אל מחוץ למרחב.

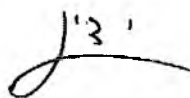
88. העותרת מבקשת ללמוד מהעובדה שמדובר בהגבלה גורפת, כי מדובר בסנקציות עונשיות-קולקטיביות, אולם אין כך הדבר.

89. קיימת אבחנה בין אלמנטים ביטחוניים-מניעתיים לבין אלמנטים עונשיים. על אבחנה זו עמד בית המשפט הנכבד במסגרת בג"ץ 1113/90 שוא נ' מפקד כוחות צה"ל בחבל עזה, פ"ד מד(4) 590, שם כוונה העתירה נגד עוצר אשר הוטל מזי לילה על חבל עזה. העותרים שם טענו, בין השאר, כי הטלת העוצר הנמשך מיועדת לשמש סנקציה, ולא להשגת מטרה זו מסורה הסמכות האמורה בידי המשיב. בית המשפט העליון קבע בפסק דינו באותה עתירה, שאילו היה מדובר בסנקציה, תדבר היה אסור.

תגובת המדינה נמצאת ב: <http://www.hamoked.org.il/items/8711.pdf>

11. גם אם המוקד אינו מסכים לכל אשר כתוב בסעיפים אלה לתגובת המדינה, דומה כי לא ניתן לחלוק על כך שהטלת הגבלות תנועה קשות על 12,000 תושבי היישוב עקרבא, כתגובה לידיוי אבנים אשר התבצעו על ידי יחידים, הינן סנקציה עונשית קולקטיבית ולא אלמנט ביטחוני-מניעתי.
12. לאור כל האמור לעיל, המוקד להגנת הפרט דורש את ההסרה המיידית של מגבלות התנועה שהוטלו על היישוב והפסקת הענישה הקולקטיבית של תושביו.
13. היה והגבלות התנועה לא יוסרו באופן מידי, בכונת המוקד לפנות לערכאות בעניין זה. לצורך כך, נבקש להעביר לידינו את ההכרזה או הצו מכוחם מוטלים הגבלות התנועה על היישוב ואת כל הנימוקים להטלתם.

בתודה מראש,

ידין עילם, עורך דין

העתקים:

אלי"מ אייל טולדנו, יועמ"ש הגדה המערבית
עו"ד אסנת מנדל, מנהלת מחלקת בג"צים בפרקליטות המדינה